

VRSTE PRETRAGA

BAKTERIOLOŠKE PRETRAGE

1. Metode izravne bakteriološke dijagnostike

- **Izolacija i identifikacija patogenih bakterija i mikobakterija iz uzoraka**
  - stolice
  - dišnog sustava
  - spolno-mokraćnog sustava
  - kože i mekih tkiva
  - tjelesnih tekućina (pleuralni, peritonealni punktat,...)

Ukoliko se sumnja na patogene bakterije koje zahtijevaju poseban mikrobiološki pristup, a koje se rjeđe pojavljuju kao što su *Listeria*, *Bordetella*, *Corynebacterium diphtheriae*, *Bacillus anthracis*, *Neisseria meningitidis*, *Vibrio cholerae*, molimo da se uzorkovanje dogovori s mikrobiologom i tražena pretraga posebno naznači na uputnici.

- **Dokaz antigena patogenih bakterija imunokromatografskim (brzim) testom:**
  - antigen streptokoka grupe A iz brisa ždrijela
  - toksin A i B *Clostridium difficile* u stolici
  - antigen *Helicobacter pylori* u stolici
  - antigen *Legionella pneumophila* serogrupe 01 i 06 u mokraći
  - antigeni bakterijskih uzročnika meningitisa – *N. meningitidis*, *H. influenzae*, *S. agalactiae* i *S. pneumoniae* u uzorku likvora metodom lateks aglutinacije

- **Ispitivanje osjetljivosti izoliranih bakterija na antibiotike (antibiogram)**
- **Bakteriološka obrada različitih uzoraka u cilju nadzora bolničkih infekcija**
  - uzorci za praćenje kolonizacije s MRSA, VRE, ESBL
  - uzorci nežive okoline (obrisi površina i medicinskih pomagala)
  - uzorci uzeti osoblju u jedinicama intenzivne njege i operacijskim jedinicama
- **Kontrola postupka sterilizacije provedenog suhim sterilizatorom i autoklavom, kontrola sterilnosti magistralnih i transfuzijskih pripravaka**
- **Detekcija nukleinskih kiselina bakterija**
  - iz genitourinarnih uzoraka (*C. trachomatis*)

2. Metode neizravne bakteriološke dijagnostike - SEROLOŠKE PRETRAGE

a) za dokaz protutijela na bakterijske antigene u serumu bolesnika:

- *S. pyogenes*
  - AST-O - Antistreptolizinski titar (IH))
- Serološka dijagnostika sifilisa:
  - VDRL
  - RPR – brzi plazma reaginski test (odgovara VDRL testu)

- *Treponema pallidum*
hemaglutinacijski test (TPHA)
- *Salmonella* spp. (aglutinacija po Widalu)
- *Brucella* spp.
  - kvantitativna aglutinacija po Wrightu
  - kvalitativni Brucelloslide test (Rose Bengal antigen)
- test aglutinacije s antigenima *Yersinia enterocolitica* O3 i O9
- *Mycoplasma pneumoniae* (EIA)
- *Chlamydomphila pneumoniae* (EIA)
- *Legionella pneumophila* (EIA)
- *Rickettsia conorii* (IFA)
- *R. typhi* (IFA)
- nespecifični test za rikecije (Weil-Felix aglutinacija s *Proteus* spp.)
- *Coxiella burnetii* (IFA)
- *Bartonella henselae*, *B. quintana* (IFA)

Kratice: EIA – enzimski imuno test, IFA – indirektni imunofluorescentni test, IH - inhibicija hemolize

b) za dokaz reumatoidnih stanja i autoimunih bolesi

- AST-O (IH)
- Lateks RF - Lateks reuma faktor (anti IgG)
- WR - Waaler-Rose test (anti IgG) (IHA)

Kratice: IHA-neizravna hemaglutinacija

c) za dokaz stvaranja interferona-gama na peptidne antigene *Mycobacterium tuberculosis* (EIA)

- QuantiFERON - TB test

VIROLOŠKE PRETRAGE

1. Metode izravne virološke dijagnostike

- dokaz antigena Rota, Adeno i Noro virusa u stolici
- dokaz nukleinskih kiselina virusa hepatitisa B (kvantitativno) i virusa hepatitisa C (kvantitativno) u krvi, dokaz nukleinskih kiselina Epstein-Barr-, Cytomegalo- i Herpes simpleks 1/2 virusa
- detekcija antigena adenovirusa i respiratornog sincicijskog virusa iz brisa nazofarinksa i aspirata nazofarinksa,
- dokaz antigena virusa influenze A i B iz aspirata i brisa nazofarinksa

2. Metode neizravne virološke dijagnostike – SEROLOŠKE PRETRAGE – dokaz protutijela na virusne antigene

- Epstein-Barr virus (EBV), uzročnik infektivne mononukleoze:
  - IgM na VCA (EIA)
  - IgG na VCA (EIA)
  - IgG EBNA (EIA)
  - test za dokaz heterofilnih protutijela po Paul-Bunnellu
- Cytomegalovirus (CMV) (EIA)

PARAZITOLOŠKE PRETRAGE

1. Metode izravne parazitološke dijagnostike

- detekcija i identifikacija crijevnih parazita u stolici
- detekcija jaja *E. vermicularis* u PAO (perianalni otisak)
- detekcija i identifikacija parazita tkiva i tjelesnih tekućina (*Plasmodium* spp., *Leishmania* spp.)
- detekcija antigena *Giardia lamblia*, *Entamoeba histolytica* i *Cryptococcus parvum* u stolici (EIA na membrani)

2. Metode neizravne parazitološke dijagnostike – SEROLOŠKE PRETRAGE – otkrivanje protutijela na antigene tkivnih parazita

- *Toxoplasma gondii* (EIA)
- *Echinococcus granulosus* (IHA)
- *Leishmania donovani* (IFA)

MIKOLOŠKE PRETRAGE

1. Metode izravne mikološke dijagnostike

- detekcija (kultivacija) i identifikacija kvasaca i plijesni u različitim biološkim uzorcima klasičnim mikološkim tehnikama
- detekcija i identifikacija *Candida* spp. u primarno sterilnim uzorcima pomoću FISH (Fluorescentna *in situ* hibridizacija) metode